

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

**BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIM PEDAGOGIKASI
KAFEDRASI**

**“MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH
TA'LIM UZVIYLIGINI TA'MINLASH
ISTIQBOLLARI:
MUAMMO VA YECHIM”**

XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

2025-yil 20-iyun

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH TA’LIM FAKULTETI

**MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH TA’LIM PEDAGOGIKASI
KAFEDRASI**

**“MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH
TA’LIM UZVIYLIGINI TA’MINLASH
ISTIQBOLLARI: MUAMMO VA
YECHIM”
MAVZUSIDA**

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
M A T E R I A L L A R I**

2025-yil 20-iyun

Buxoro-2025

To'plam Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yil 2-maydagi 118-sonli buyrug'iga asosan 2025-yilning 20-iyun kuni "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim uzviyligini ta'minlash istiqbollari: muammo va yechim" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjumanini o'tkazish maqsadida Buxoro davlat pedagogika instituti maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim uzviyligini ta'minlash istiqbollari: muammo va yechim" mavzusidagi ilmiy-amaliy anjuman materiallari asosida tuzildi.

Mas'ul muharrir:

Hasanova G.Q.-pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Taqrizchilar:

Ahmadov O.Sh.-pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Olimov Sh.Sh.-pedagogika fanlari doktori, professor

Harbir maqolaga mualliflarning o'zlari ma'suldirlar.

Ilmiy anjumaning tashkiliy qo'mitasi

1.	Sh.N. Murodov	-	Buxoro davlat pedagogika instituti ilmiy ishlar prorektori, f.f.f.d.(PhD), dotsent rais o'rinbosari.
2.	G.R. Akramova	-	BuxDPI ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar bo'lim boshlig'i, p.f.d (DSc), professor a'zo;
3.	M.M.Tilavova	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası dotsenti, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
4.	G.Q.Hasanova	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası mudiri, dotsent, p.f.n., a'zo;
5.	Z.L.Umurov	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası professori, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
6.	I.E.Davronov	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası dotsenti, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
7.	O.Sh.Ahmadov	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası dotsenti, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
8	D.Sh.Sidiqova	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
9	L.M.Qayimov	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası, p.f.f.d.(PhD), a'zo;
10	S.I.Boymurodova	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
11	M.Sh.Mustafojeva	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
12	G.X.Shodiyeva	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
13	L.Q.Salohiddinova	-	BuxDPI Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrası o'qituvchisi, a'zo;

BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIDA O'QITUVCHILARNI TA'LIM MAZMUNINI LOYIHALASHGA O'RGATISH

*Haydarkulova Mahliyo Zafarovna
Buxoro davlat pedagogika instituti tayanch doktoranti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida o'qituvchilarni ta'lim mazmunini loyihalashga o'rgatishda foydalaniladigan usullar, vositalar, metodlar haqida so'z boradi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda ularga loyihalash metodi va ta'lim mazmunini loyihalashni o'rgatish ta'lim samaradorligini oshirishda, o'quvchilarning mantiqiy fikrlashini rivojlantirishga, dunyoqarashini kengaytirishda va mustaqil ishlash ko'nikmalarini shakllantirishdagi ahamiati yoritilgan. Maqolada loyihalash metodining kelib chiqishi va hozirgi kundagi ta'lim jarayonidagi ahamiyati izohlangan.

Kalit so'zlar: loyiha, mustaqil ish, tanqidiy fikrlash, ta'lim mazmuni, darslik, o'qituvchi, kompetensiya, texnologiya, metod, tajriba.

Abstract: This article discusses the methods, tools, and techniques used to train teachers in the design of educational content in the process of primary education. The importance of teaching them the design method and the design of educational content in the preparation of future primary school teachers in increasing educational efficiency, developing students' logical thinking, broadening their horizons, and forming independent work skills is highlighted. The article explains the origin of the design method and its importance in the current educational process.

Keywords: project, independent work, critical thinking, educational content, textbook, teacher, competence, technology, method, experience.

Аннотация: В статье рассматриваются методы, средства и приёмы, используемые для обучения учителей проектированию образовательного контента в процессе начального образования. Подчёркивается важность обучения их методу проектирования и проектированию образовательного контента в подготовке будущих учителей начальной школы для повышения эффективности обучения, развития логического мышления учащихся, расширения кругозора, формирования навыков самостоятельной работы. В статье объясняется происхождение метода проектирования и его значение в современном образовательном процессе.

Ключевые слова: проект, самостоятельная работа, критическое мышление, образовательный контент, учебник, учитель, компетентность, технология, метод, опыт.

Nufuzli oliy ta'lim muassasalari hamda ilmiy tadqiqot institutlarida birinchi navbatda boshlang'ich ta'limga e'tibor qaratilishi hamda bo'lajak boshlang'ich ta'lim mutaxassislarining intellektual qobiliyatini shakllantirish, ularda kreativlik, ijodkorlik qobiliyatini izchil rivojlantirib borish hamda ilm-ma'rifatli, odob-axloqni egallagan komil inson tamoyillari muammolari bo'yicha tadqiqotlar olib borilmoqda. Oliy ta'lim tizimida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining pedagogik loyihalash kompetentligini rivojlantirishga xizmat qiluvchi yangi texnologiyalar va metodlarni ishlab chiqish tadqiqot ishining dolzarbligini nazarda tutadi. Mamlakatimizda ham boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda har tomonlama mukammal va jahon bozori talablariga javob beradigan o'qituvchilar tayyorlash maqsad qilib qo'yilgan. Bu jarayonda boshlang'ich sinf o'qituvchilariga ta'lim mazmunini loyihalash va loyihalash metodini o'rgatish ta'lim samaradorligini oshirish va o'quvchilarning mustaqil ishlar ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi.

Loyihalash – bu g'oyalar orqali vujudga keladigan muammolar yechimi jamlanmasi, uni hal qilish vositasi hamda olingan natijalarni amalda qo'llash jarayoni. Loyihalash – bu muayyan vaqt oralig'ida ma'lum bir izchillikda kechadigan, noyob natijaga olib keladigan hodisa, jarayondir. Loyihalash atamasining keng va tor ma'nolarini farqlash maqsadga muvofiq. Hozirgi sharoitda jamiyatda loyihalash asosida ish olib bormaydigan faoliyatning biror sohasi yo'q. Ayniqsa, ta'lim jarayonida loyihalash usulidan foydalanish, o'sib kelayotgan yosh avlodga

loyihalash ko'nikmalarini singdirish murakkab, lekin loyihalash mamlakat va jamiyat manfaatlariga bevosita ta'sir ko'rsatadigan jarayon hisoblanadi. U har ikkala ta'lim subyektlaridan iroda, izchillik, ulkan safarbarlik, fidoiylik, eng asosiysi, jiddiy intilish va motivatsiyani talab qiladi. Manbalarga ko'ra, loyihalash usuli XIX asrning 2-yarmida AQSHda paydo bo'lgan, uning asoschisi amerikalik pedagog va psixolog Jon Dyui hisoblanadi. Ta'lim jarayonini loyihalashni pedagogik voqelikni o'zgartirish uchun qiymatga yo'naltirilgan, chuqur motivatsiyalangan, yuqori darajada tashkil etilgan, maqsadli kasbiy faoliyat sifatida qaragan.

Ta'lim mazmunini loyihalash ma'lumotni samarali yetkazib beradigan va o'rganishni osonlashtiradigan materiallarni yaratishni o'z ichiga oladi. Ushbu jarayon maqsadli auditoriyani, o'quv maqsadlarini va kerakli o'rganish tajribasini hisobga olishi kerak. Tizimli yondashuv, masalan, o'quv loyihasi, mazmunning ushbu omillarga mos kelishini ta'minlashga yordam beradi va samarali o'rganishga yordam beradi.

Ta'lim mazmunini loyihalashda o'qituvchi:

- aniq maqsadlarni belgilashi,
- o'quvchilarning qiziqishini inobatga olishi,
- kontentni ishlab chiqish jarayonini boshqarish uchun aniq o'quv maqsadlari belgilashi,
- o'quv maqsadlari va ta'lim standartlariga mos kelishini ta'minlashi,
- o'quvchilarni baholash va fikr bildirish uchun turli baholash usullaridan foydalanishi,
- tarkibni kichikroq, boshqariladigan bo'laklarga bo'lishi lozim.

Ushbu bosqichlarni bajarish va ushbu jihatlarni hisobga olgan holda, o'quvchilarining ehtiyojlariga moslashtirilgan, qiziqarli, samarali ta'lim mazmunini loyihalash mumkin.

Loyihalash quyidagi usullarda bo'ladi:

- Ta'lim tajribasini loyihalash. Bu yaxlit ta'lim tajribasini yaratish jarayoni.
- Loyihaga asoslangan ta'lim amaliy muammolarni hal qilish orqali o'rganishdir.
- Muammoli ta'lim - bu haqiqiy muammolarga asoslangan o'rganish.

Loyihalashni quyidagi bosqichlarda amalga oshirish mumkin:

- o'quv maqsadlarini rejalashtirish va tahlil qilish.
- Tarkib va materiallarni ishlab chiqish.
- Tarkibni baholash va moslashtirish.

Boshlang'ich ta'lim jarayonida o'qituvchilarni ta'lim mazmunini loyihalashga o'rgatish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon orqali o'qituvchilar o'quvchilarning ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olgan holda samarali ta'lim dasturlarini yaratishga qodir bo'ladilar. Ta'lim mazmunini loyihalash o'qituvchilarga nafaqat bilim va ko'nikmalarni tizimli tarzda tashkil etish imkonini beradi, balki o'quvchilarning faoliyatini faollashtirish va ularning individual rivojlanishini ta'minlashga yordam beradi. Shu sababli, o'qituvchilarni mazmunni loyihalashga o'rgatish boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Bu esa, o'z navbatida, kelajak avlodning sifatli bilim olishiga va jamiyatning barqaror taraqqiyotiga hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 5712-son qarori.

2. Husenova A.Sh. "Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish darslarini integratsiyalashtirishda o'qituvchi faoliyatini loyihalashtirish metodikasi" (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati, Buxoro 2023

3. Navro'zov I.N. "Loyihaviy ta'limning asosiy o'ziga xos maqsadi va samaradorligi" "Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar" (2021-yil N:6)

4. Haydarqulova M.Z. "Ta'lim mazmunini loyihalashning ahamiyati" "Pedagogik mahorat" ilmiy-nazariy va metodik jurnal. 2024, № 11

5. Haydarqulova M.Z. "Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ta'lim mazmunini loyihalashga o'rgatish" Ta'lim va innovatsiyalar jurnali №9 2024

YOSH AVLOD TARBIYASIDA JADID PEDAGOGIK MEROSINING DOLZARBLIGI <i>M.A.Jumayeva</i>	162
KIRITMA TUSHUNCHASINING TILSHUNOSLIKDAGI O'RNINI VA XUSUSIYATLARI <i>Jo'rayeva Mohigul Baxtiyor qizi</i>	165
ONA TILI TA'LIMIDA GIPOTETIK-DEDUKTIV USULI ORQALI TALABALARNI TADQIQOTCHILIK FAOLIYATIGA TAYYORLASH METODIKASI <i>Abdisodiqova Marjina Normurod qizi</i>	168
RAQAMLI PLATFORMALAR VOSITASIDA MASOFAVIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI <i>To'rayev Muzaffar Farmonovich</i>	171
BOLALARNING MAKTAB TA'LIMIGA MOSLASHISHIGA TA'SIR QILUVCHI PSIXOLOGIK SHAROITLAR <i>Jo'rayeva Nazokat Farhodovna</i>	173
TALABALAR TA'LIM-TARBIYASIDA OILA PEDAGOGIKASI FANINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA ZAMONAVIY DIDAKTIK AHAMIYATI <i>Hamdamova Sitara Rustam qizi</i>	177
BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIDA O'QITUVCHILARNI TA'LIM MAZMUNINI LOYIHALASHGA O'RGATISH <i>Haydarkulova Mahliyo Zafarovna</i>	179
BOSHLANG'ICH TA'LIMDA DIFFERENSIAL YONDASHUV ASOSIDA O'QUVCHILARNI SAMARALI O'QITISH USULLARI <i>Jumayeva Hanifa G'afarovna</i>	181
3-SINF MATEMATIKA DARSLIKLARIDAGI MAVZULARNI STEAM YONDASHUVI ASOSIDA O'TISH <i>Isoyeva Maftuna Bobomurod qizi</i>	185
MUAMMOLI TA'LIM METODLARIDAN FOYDALANIB TO'PLAMLAR VA ULAR USTIDA AMALLAR MAVZUSINI TASHKIL ETISH. <i>Mamatovxonova Yulduzxon Abduraimjon qizi</i>	189
BOSHLANG'ICH SINFLARDA NUTQIY SAVODXONLIK TADQIQI TAHLILI <i>Sharofova Nilufar Ilhom qizi</i>	192
BOSHLANG'ICH SINFLARDA YANGI DARSLIKLARNI O'QITISHNING INNOVATSION USUL VA VOSITALARI <i>Barotova Feruza Bahrilloyevna</i>	195
PEDAGOGIK MAHORATNI SHAKLLANTIRISHDA MASHQ VA TRENINGLARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI <i>Usanov Faxriddin Ismoil o'g'li</i>	199
MAKTABGACHA TA'LIMDA INNOVATSION TA'LIM TEXNLOGIYALARINING QO'LLANILISHI VA PEDAGOGIK SAMARADORLIGI <i>Qobilova Shahrizoda Yorqinjon qizi</i>	201
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING DARS DAN TASHQARI VAQTLARDA JISMONIY FAOLLIGINI TASHKIL ETISHNING PEDAGOGIK SHARTLARI VA TALABLARI <i>Muradova Zulfiya Kayumovna, Nuriddinov Baxtiyor Shovkat o'gli</i>	204
BOSHLANG'ICH TA'LIMDA DARSLARNI TASHKIL ETISHDA INTERFAOL VA ZAMONAVIY METODLARDAN FOYDALANISH <i>Elmurodova Dilnoza Shuhrat qizi, Toshpulatova Mushtariy Xurshid qizi, Soatbayeva Sevinch Zoir qizi</i>	206
XALQARO TAJRIBALARNING UZLUKSIZ TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI. <i>Mustafoyeva Mehrangiz Shukurulloyevna</i>	208
ONA TILI TA'LIMIDA IJODIY MATNLARNING AHAMIYATI <i>Baxrinova Munisa Xusniddinovna</i>	211
MAKTABGACHA TA'LIM TIZIMIDA 3-7 YOSHLI BOLALARDA HUQUQIY TA'LIM BERISH TAMOIYILLARI <i>Boltayeva Nasiba Ilhom qizi</i>	213
IKKI TILLI BOLALARNI TARBIYALASH: OTA-ONALAR UCHUN METODIK TAVSIYALAR VA ILMIY ASOSLAR <i>Rasulqulova Sitara Shodmonjonovna</i> ,.....	214
IJTIMOYIY TARMOQLARDA KOMMUNIKATSIYA JARAYONINING LINGVISTIK JIHATLARI <i>Saidova O'g'ilxon Bekmurodovna</i>	218
BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QUV-METODIK YONDASHUVLAR ORQALI TA'LIM UZVIYLIGINI TA'MINLASH <i>Normamatova Sitara Ilyosjonovna</i>	221
TIBBIY BIRLIK LAR SINONIMIYASI XUSUSIDA <i>Navruzova Muyassar Gaybullayevna</i>	223
TIBBIY TERMINOLOGIYADA KO'P MA'NOLILIK VA OMONIMLIK HODISALARI <i>Navruzova Muyassar Gaybullayevna</i>	226
BOSHLANG'ICH SINF ONA TILI DARSLARIDA MATNNI DAVOM ETTIRISHGA DOIR MASHQLAR BILAN ISHLASH METODIKASI <i>Tog'ayeva Umida Shavqi qizi</i>	231
UZLUKSIZ TA'LIM TA'LIM JARAYONIDA MOTIVATSIYANING ROLI VA UNING IJTIMOYIY AHAMIYATI <i>Xudayberganova Lobaxon Ibodulla qizi, Ravshanov Sobir Abdimalik o'g'li</i>	233
BO'LAJAK KURASH MURABBIYI KASBIY MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK XUSUSIYATLARI <i>Aslonov Nasillo Sharifovich</i>	236
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARIDA NOSTANDART MASALALAR O'RGATISHNING MAQSAD VA VAZIFALARI <i>Xusanova Dilnoza Egam qizi</i>	240
GOALS AND OBJECTIVES OF TEACHING NON-STANDARD PROBLEMS TO PRIMARY STUDENTS <i>Khusanova Dilnoza Egam qizi, Хусанова Дилноза Егам кизи</i>	241
OLIY O'QUV YURTLARIDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING TARIXIY ILDIZLARI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI <i>Abdurashidov Otabek Abdullajonovich</i>	242
UZLUKSIZ TA'LIM TIZIMIDA MASOFAVIY TA'LIM MAZMUNINI TAKOMILLASHTIRISH VA MUSTAQIL O'QISH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI <i>Asadova Zarina Axmadovna</i>	245

**“MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH
TA’LIM UZVIYLIGINI TA’MINLASH
ISTIQBOLLARI: MUAMMO VA
YECHIM”
MAVZUSIDA**

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
M A T E R I A L L A R I**

2025-yil 20-iyun